

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

MA VĂN CHÍNH

**GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ
THU, CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TẠI HUYỆN CHỢ MỚI, TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

MA VĂN CHÍNH

**GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ
THU, CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TẠI HUYỆN CHỢ MỚI, TỈNH BẮC KẠN**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8 62 01 15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Nguyễn Xuân Trường

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan về số liệu và các kết quả nghiên cứu trong bản luận văn này là hoàn toàn trung thực, do bản thân thu thập từ các nguồn tài liệu tham khảo và nghiên cứu, phân tích đánh giá, chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Mọi sự giúp đỡ cho tác giả hoàn thành luận văn đều được cảm ơn. Các thông tin, tài liệu trình bày trong luận văn đã được ghi rõ nguồn gốc cụ thể.

Thái Nguyên, ngày 19 tháng 7 năm 2019

Tác giả luận văn

Ma Văn Chính

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập tại trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên và khi thực hiện đề tài, bản thân tôi đã nhận được sự giúp đỡ rất lớn và vô cùng quý báu của các đơn vị, tập thể và các cá nhân.

Tôi xin chân thành cảm ơn các giảng viên của các khoa thuộc trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, cùng các nhà khoa học đã tham gia giảng dạy trong chương trình học của tôi trong thời gian qua. Đặc biệt là sự hướng dẫn khoa học của PGS.TS. Nguyễn Xuân Trường trong suốt thời gian thực hiện đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ và tạo điều kiện của các đồng chí lãnh đạo, chuyên viên UBND huyện Chợ Mới; Chi cục Thống kê huyện; Chi cục thuế huyện; Phòng Tài chính - Kế hoạch huyện, cùng các phòng, ban, ngành có liên quan đã giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện đề tài này.

Xin trân trọng cảm ơn các đồng chí lãnh đạo Thường trực huyện ủy; Thường trực Hội đồng nhân dân huyện; Thường trực Ủy ban nhân dân huyện, các phòng ban chuyên môn huyện cùng các bạn bè, đồng nghiệp đã cổ vũ động viên và tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình tham gia học tập và thực hiện luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 19 tháng 7 năm 2019

Tác giả luận văn

Ma Văn Chính

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	ix
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	x
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài nghiên cứu	3
5. Bố cục của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC VÀ QUẢN	
LÝ NGÂN SÁCH ĐỊA PHƯƠNG	4
1.1. Ngân sách nhà nước	4
1.1.1. Đặc điểm ngân sách nhà nước.....	4
1.1.2. Vai trò của ngân sách nhà nước	5
1.1.3. Hệ thống ngân sách nhà nước	5
1.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến thu ngân sách Nhà nước	5
1.1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến chi ngân sách Nhà nước	5
1.2. Ngân sách cấp huyện.....	6
1.2.1. Quy định phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi ngân sách huyện.....	6
1.2.2. Nguyên tắc cơ bản về quản lý NSNN	8
1.2.3. Nội dung quản lý ngân sách huyện	9
1.2.4. Những nhân tố ảnh hưởng đến quản lý ngân sách cấp huyện.....	16
1.2.5. Một số kinh nghiệm quản lý ngân sách huyện ở Việt Nam và bài học rút ra cho huyện Chợ Mới.....	17

Chương 2: ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	23
2.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên và kinh tế xã hội.....	23
2.1.1. Vị trí địa lý và đặc điểm điều kiện tự nhiên huyện Chợ Mới	23
2.1.2. Đặc điểm về điều kiện kinh tế- xã hội của huyện Chợ Mới	24
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	28
2.2.1. Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu.....	28
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin, số liệu	28
2.2.3. Phương pháp xử lý thông tin.....	31
2.2.4. Phương pháp phân tích đánh giá.....	31
2.2.5. Phương pháp chuyên gia.....	32
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	32
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu về thu ngân sách	32
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu về chi ngân sách	32
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	33
3.1. Tình hình về thu, chi ngân sách tại huyện Chợ Mới.....	33
3.1.1. Quy định thu, nhiệm vụ chi của ngân sách huyện và cấp xã trong giai đoạn 2016 - 2021.....	33
3.1.2. Quy định tỷ lệ phần trăm phân chia nguồn thu giữa ngân sách huyện và cấp xã.....	33
3.1.3. Thực trạng quản lý, điều hành ngân sách huyện.....	34
3.1.4. Kết quả thu, chi ngân sách huyện giai đoạn 2016 - 2018	36
3.1.5. Công tác quyết toán ngân sách nhà nước ở huyện Chợ Mới	57
3.1.6. Công tác kiểm tra, thanh tra thu, chi ngân sách huyện	59
3.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác thu, chi ngân sách tại huyện Chợ Mới.....	59
3.2.1. Các yếu tố ảnh hưởng đến thu ngân sách nhà nước.....	59
3.2.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến chi ngân sách Nhà nước	60
3.3. Đánh giá thực trạng quản lý chi NSNN tại huyện Chợ Mới	60
3.3.1. Đánh giá tính hợp lý trong phân cấp quản lý chi NSNN huyện	61
3.3.2. Đánh giá về cơ sở khoa học (căn cứ) của lập dự toán chi NSNN huyện	62

3.3.3. Đánh giá về sự phù hợp trong cơ cấu lập dự toán chi NSNN huyện theo các khoản mục chi.....	63
3.3.4. Đánh giá về nội dung chấp hành dự toán chi NSNN của huyện.....	63
3.3.5. Đánh giá về hoạt động giám sát, thanh tra chi Ngân sách nhà nước	64
3.4. Phân tích kết quả đạt được và những hạn chế tồn tại trong việc thu, chi ngân sách huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn	65
3.4.1. Kết quả đạt được	65
3.4.2. Những hạn chế tồn tại	68
3.4.3. Nguyên nhân của kết quả đạt được	71
3.4.4. Nguyên nhân của hạn chế tồn tại	72
3.5. Phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ chủ yếu phát triển kinh tế - xã hội đến năm 2020	74
3.5.1. Phương hướng	74
3.5.2. Mục tiêu	75
3.6. Giải pháp về thu, chi ngân sách nhà nước trên địa phương huyện Chợ Mới theo mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội huyện Chợ Mới	79
3.6.1. Nhóm giải pháp về hoàn thiện quy trình lập, chấp hành, kiểm soát chi và quyết toán ngân sách Nhà nước	79
3.6.2. Nhóm giải pháp nâng cao chất lượng ban hành các văn bản pháp quy về quản lý chi ngân sách Nhà nước	83
3.6.3. Nâng cao trình độ cho đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý thu, chi ngân sách	84
3.6.4. Một số giải pháp khác	84
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO	91

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
DN	Doanh nghiệp
DNNN	Doanh nghiệp Nhà nước
DNTN	Doanh nghiệp tư nhân
HĐND	Hội đồng nhân dân
NN	Nhà nước
NSNN	Ngân sách Nhà nước
VHTT	Văn hóa thông tin
QLĐĐ	Quản lý đất đai
QLHC	Quản lý hành chính
KH	Kế hoạch
KHKT	Khoa học kỹ thuật
KD	Kinh doanh
MTQG	Mục tiêu quốc gia
GTGT	Giá trị gia tăng
TNCN	Thu nhập cá nhân
TNDN	Thu nhập doanh nghiệp
TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
SXNLN	Sản xuất nông, lâm nghiệp
XDCB	Xây dựng cơ bản
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Đơn vị hành chính, diện tích, dân số các xã, thị trấn thuộc huyện Chợ Mới.....	24
Bảng 2.2. Tình hình lao động, việc làm huyện Chợ Mới.....	25
Bảng 2.3. Các chỉ tiêu tăng trưởng, cơ cấu kinh tế của huyện Chợ Mới giai đoạn 2016 -2018	26
Bảng 2.4. Cơ cấu kinh tế của huyện Chợ Mới các năm 2016-2018.....	26
Bảng 2.5. Tổng hợp các phòng, ban chuyên môn cấp huyện, xã tại huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn.....	30
Bảng 3.1. Tình hình thu ngân sách trên địa bàn huyện Chợ Mới năm 2016	37
Bảng 3.2. Tình hình thu ngân sách trên địa bàn huyện Chợ Mới năm 2017	39
Bảng 3.3. Tình hình thu ngân sách trên địa bàn huyện Chợ Mới năm 2018.....	42
Bảng 3.4. Kết quả thu ngân sách trên địa bàn các xã, thị trấn năm 2016	43
Bảng 3.5. Kết quả thu ngân sách trên địa bàn các xã, thị trấn năm 2017	44
Bảng 3.6. Kết quả thu ngân sách trên địa bàn các xã, thị trấn năm 2018	44
Bảng 3.7. Tình hình chi ngân sách trên địa bàn huyện Chợ Mới năm 2016	46
Bảng 3.8. Tình hình chi ngân sách trên địa bàn huyện Chợ Mới năm 2017.....	48
Bảng 3.9. Tình hình chi ngân sách trên địa bàn huyện Chợ Mới năm 2018	50
Bảng 3.10. Tình hình chi ngân sách trên địa bàn các xã, thị trấn năm 2016	54
Bảng 3.11. Bảng tổng hợp chi ngân sách huyện Chợ Mới 03 năm 2016-2018	54
Bảng 3.12. Tình hình chi ngân sách trên địa bàn các xã, thị trấn năm 2016	55
Bảng 3.13. Tình hình chi ngân sách trên địa bàn các xã, thị trấn năm 2017	55
Bảng 3.14. Tình hình chi ngân sách trên địa bàn các xã, thị trấn năm 2018	56
Bảng 3.15. Bảng tổng hợp chi ngân sách huyện Chợ Mới 03 năm 2016-2018	56
Bảng 3.16. Tổng hợp ý kiến đánh giá về tính hợp lý trong phân cấp quản lý chi NSNN ở huyện Chợ Mới	61
Bảng 3.17. Tổng hợp ý kiến đánh giá về tính cơ sở khoa học của việc lập dự toán chi NSNN ở huyện Chợ Mới	62

Bảng 3.18. Tổng hợp ý kiến đánh giá về sự phù hợp trong cơ cấu lập dự toán chi NSNN cấp huyện theo các khoản mục chi chi NSNN ở huyện Chợ Mới.....	63
Bảng 3.19. Tổng hợp ý kiến đánh giá về nội dung chấp hành dự toán chi NSNN của huyện Chợ Mới	64
Bảng 3.20. Tổng hợp ý kiến đánh giá về hoạt động giám sát, thanh tra chi NSNN cấp huyện chi NSNN của huyện Chợ Mới	65
Bảng 3.21. Tổng hợp ý kiến đánh giá mức độ thực tế đạt được hiện nay của các biện pháp sau đây mà huyện đã sử dụng để quản lý chi NSNN	73
Bảng 3.22. Tổng hợp ý kiến đánh giá thứ tự ưu tiên về các nội dung cần hoàn thiện trong quản lý chi NSNN cấp huyện tại huyện Chợ Mới những năm tới	79